Prima instanţă: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător Cristina Troianovschi)
Dosarul nr.2r-204/25 (nr.2-25057537-03-2r-28052025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

30 iunie 2025 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Babcinețchi Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025 emisă la cererea de chemare în judecată depusă de Babcinețchi Oleg împotriva lui Russ Eugeniu, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la constatarea încălcării dreptului la apărare și încasarea prejudiciului moral,-

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței:

La 25 aprilie 2025 reclamantul Babcinețchi Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Russ Eugeniu, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la constatarea încălcării dreptului la apărare și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, în procedura Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Judecător Eugeniu Russ (pârâtul), se află pe rol cauza penală de învinuire a lui Babcinețchi Oleg, în care ultimul are statut de inculpat.

Consideră că, prin acțiunile judecătorului Russ Eugeniu i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece la finele ședinței din 16 aprilie 2025, judecătorul a invocat că, va coordona ședințele de judecată cu avocatul garantat de stat care operează pe dosar, dar nu cu cel ales de inculpat prin contract, deoarece avocatul său contractat a motivat imposibilitatea de a se prezenta la datele stabilite de judecător.

A solicitat reclamantul Babcinețchi Oleg a constata că, cet.Russ Eugeniu la data de 16.04.2025 în cadrul ședinței de judecată examinând cauza penală, în care Babcinețchi Oleg are calitate de inculpat, a admis încălcarea dreptului la apărare recunoscut de art.6 din Convenție, a obliga cet. Russ Eugeniu să înceteze încălcarea dreptului la apărare recunoscut de art. 6 al Convenției și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025 s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Babcinețchi Oleg împotriva pârâtului

Russ Eugeniu, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la constatarea încălcării dreptului la apărare și încasarea prejudiciului moral.

-s-a remis reclamantului Babcinețchi Oleg prezenta încheiere și cererea de chemare în judecată cu toate documentele anexate.

-s-a explicat reclamantului Babcinețchi Oleg că, refuzul de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 19 mai 2025 Babcinețchi Oleg a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025, cu emiterea unei noi soluții prin care cauza să fie restituită la rejudecare în instanța de fond.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, Babcinețchi Oleg a menționat că, instanţa de fond incorect a concluzionat despre netemeinicia cererii de chemare în judecată, invocând că, nu există motiv procedural temeinic aplicat de prima instanță pentru refuzul de a primi cererea.

Astfel, motivează că, instanța eronat a apreciat precum că, în speţă pârâtul ar fi exonerat de la posibilitatea unui cetăţean de a fi înaintată acţiune în judecată contra lui, ori potrivit prevederilor art.5 alin.(l) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În acest sens, relevă că, refuzul accesului la justiţie reprezintă o încălcare a art.6 CEDO, unde s-a reţinut că, refuzul instanţei de a examina o cerere pe fond reprezintă o încălcare a dreptului de acces la o instanţă, parte integrantă a dreptului la un proces echitabil.

Recurentul indică că, în speță nu este aplicabilă norma invocată de judecător şi anume refuzul în primirea acţiunii depuse în baza art.169 alin.(l) lit. a) CPC, deoarece cererea de chemare în judecată, cât şi solicitările acesteia urmează a fi judecate în instanţă judecătorească în procedură civilă. Mai menţionează că, aplicarea art.169 alin.(l) lit.a) CPC, se aplică nemijlocit în situaţia în care, acţiunea depusă în judecată precum şi solicitările din acţiune nu sunt aplicabile procedurii civile, dar fiind aplicabile unei proceduri străine, cum ar fi procedura administrativă.

Susține că, în speţă Babcineţchi Oleg a acţionat contra cet. Russ Eugeniu ca o acţiune depusă împotriva unei persoane fizice şi nu ca acţiune depusă împotriva unui judecător, ori în calitate de pârât în acţiune este indicată persoană fizică şi nu judecător.

La fel, prin solicitarea încasării prejudiciului moral de la persoana fizică, recurentul notează că, acţiunea nu este depusă contra judecătorului sau statului, motiv din care instanţa de fond eronat a considerat că, acţiunea a fost înaintată împotriva colegului său de serviciu şi anume contra judecătorului.

În asemenea împrejurări, consideră necesară admiterea recursului, or, menţinerea încheierii contestate în condiţiile enunţate ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condiţiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de CEDO în coraport cu îngrădirea accesului liber la justiţie.

În cele din urmă, recurentul consideră că, judecătorul instanței de fond, invocând eronat în încheiere precum că, acţiunea depusă a fost înaintată împotriva judecătorului care activează la judecătoria Orhei (sediul Rezina), urma să-şi ia abţinere de la examinarea cauzei, fapt ce nu a fost respectat.

În referința depusă de Consiliul Superior al Magistraturii, se invocă că argumentele recurentului sunt nefondate şi nu urmează a fi reţinute ca temei de casare a încheierii din 29.04.2025. Astfel, invocarea de către recurent a prevederilor art.5 alin. (1) CPC, Consiliul Superior al Magistraturii o consideră eronată. Tot, Codul de Procedură civilă prevede, că, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios (art. 59 alin. (1)).

Reieşind din obiectul acţiunii raportat la circumstanţele speţei, Consiliul relevă că, instanţa de fond just a stabilit că, judecătorul nu poate avea calitatea de pârât în urma exercitării atribuţiilor sale de înfăptuire a justiţiei pe un dosar ce rezultă din activitatea sa și că, acţiunile sau inacţiunile instanţei de judecată pot fi contestate în modul prevăzut de legea procesuală penală, care statuează expres modalitatea și termenul de atac ale eventualelor încheieri sau hotărâri judecătoreşti.

Este contradictoriu argumentul reclamantului precum că, acţiunea a fost înaintată împotriva cet. Russ Eugeniu ca o acţiune depusă împotriva unei persoane fizice şi nu ca acţiune depusă împotriva unui judecător. Or, în atare condiţii, continuând raţionamentul expus de reclamant, nu este clar motivul pentru care Consiliului Superior al Magistraturii în general a fost inclus în calitate de intervenient accesoriu şi ulterior în calitate de intimat. Pe de altă parte, cum se explică pretinsa acţiune ilicită de încălcare a dreptului la apărare admisă de cet. Russ Eugeniu în calitate de persoană fizică, dacă, tot reclamantul în acţiune descrie circumstanţele pentru care dânsul consideră că, i-a fost încălcat acest drept şi anume „... la finele şedinţei din 16 aprilie 2025, judecătorul a invocat că va coordona şedinţele de judecată cu avocatul garantat de stat care operează pe dosar, dar nu cu cel ales de inculpat pe contract, deoarece avocatul său contractat a motivat imposibilitatea de a se prezenta la datele stabilite de judecător”. Astfel, reieşind din conţinutul cererii de chemare în judecată, prima instanţă just a stabilit că, acţiunea este înaintată împotriva judecătorului Judecătoriei Orhei sediul Rezina Russ Eugeniu, care examinează cauza penală în care reclamantul are calitate de inculpat, iar pentru pretinsele încălcări în exercitarea atribuţiilor de către judecător, nu pot face obiectul examinării în ordinea procedurii civile.

În ceea ce priveşte argumentul privind pretinsul conflict de interese, îl apreciem ca fiind nefondat de vreme ce în calitate de pârât nu figurează, însăşi, Judecătoria Orhei ci un judecător dintr-un alt sediu decât cel care a pronunţat încheierea care face obiect al contestării.

Dat fiind faptul că, soluţia primei instanţe este una întemeiată şi legală, Consiliul Superior al Magistraturii în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de Procedură Civilă, solicită să fie respins recursul declarat de Babcineţchi Oleg şi să fie menţinută încheierea Judecătoriei Orhei sediul central nr. 2-907/2025 din 29 aprilie 2025.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, verificând temeiurile recursului, studiind în cumul cu materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de recurs din următoarele motive:

Instanța de recurs reiterează prevederile art.425 CPC, care statuează expres că, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 29.04.2025 (f.d.8,9) și expediată în adresa recurentului prin intermediul poștei, care a fost recepționată la 05.05.2025 (f.d.11), iar la 14.05.2025, Babcinețchi Oleg a contestat-o cu recurs (f.d.12,13), prin urmare în termenul legal de 15 zile de la comunicare.

Astfel, prin prisma art.425 CPC, instanța de recurs constată că, recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Potrivit art.427 lit.a) CPC, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul şi să menţină încheierea.*

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

Art. 116 alin.(1) și alin.(6) din Constituția Republicii Moldova statuează că, *judecătorii instanţelor judecătoreşti sunt independenţi, imparţiali şi inamovibili, potrivit legii. Sancţionarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.*

Potrivit art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

În temeiul art.59 alin.(1) Cod de procedură civilă, *parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.*

În conformitate cu art.1 alin.(2) și alin.(4) din Legea nr.544 din 20.07.1995, cu privire la statutul judecătorului, *judecătorul este persoana învestită constituţional cu atribuţii de înfăptuire a justiţiei, pe care le execută în baza legii. Judecătorii iau decizii în mod independent şi imparţial şi acţionează fără nici un fel de restricţii, influenţe, presiuni, ameninţări sau intervenţii, directe sau indirecte, din partea oricărei autorităţi, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicţiilor nu poate aduce atingere independenţei individuale a judecătorului.*

La caz, raportând prevederile normelor legale citate supra la circumstanțele speței, Colegiul civil conchide ca întemeiată concluzia primei instanțe de a refuza în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Babcinețchi Oleg împotriva pârâtului Russ Eugeniu, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la constatarea încălcării dreptului la apărare și încasarea prejudiciului moral.

Din cererea de chemare în judecată depusă de Babcinețchi Oleg, Colegiul civil constată că, în procedura Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, judecător Russ Eugeniu (pârât), se află pe rol cauza penală de învinuire a lui Babcinețchi Oleg, în care ultimul are statut de inculpat.

Babcinețchi Oleg consideră că, prin acțiunile lui Russ Eugeniu i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece la finele ședinței din 16 aprilie 2025, judecătorul a invocat că, va coordona ședințele de judecată cu avocatul garantat de stat care operează pe dosar, dar nu cu cel ales de inculpat pe contract, deoarece avocatul său contractat a motivat imposibilitatea de a se prezenta la datele stabilite de judecător.

Astfel, reclamantul Babcinețchi Oleg a solicitat constatarea că, cet.Russ Sergiu, la data de 16.04.2025 în cadrul ședinței de judecată examinând cauza penală, în care Babcinețchi Oleg are calitate de inculpat, a admis încălcarea dreptului la apărare recunoscut de art.6 din Convenție, a obliga cet. Russ Sergiu să înceteze încălcarea dreptului la apărare recunoscut de art. 6 al Convenției și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025 s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Babcinețchi Oleg împotriva pârâtului Russ Eugeniu, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la constatarea încălcării dreptului la apărare și încasarea prejudiciului moral, instanța de fond motivându-și concluzia prin faptul că, judecătorul nu poate avea calitatea de pârât în urma exercitării atribuțiilor sale de înfăptuire a justiției pe un dosar ce rezultă din activitatea sa (f.d.8-9).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 19 mai 2025 Babcinețchi Oleg a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025, cu emiterea unei noi soluții prin care cauza să fie restituită la rejudecare în instanța de fond (f.d.12,13).

Reieşind din obiectul acţiunii raportat la circumstanţele speţei, Colegiul civil notează că, instanța de fond just a stabilit că, judecătorul nu poate avea calitatea de pârât în urma exercitării atribuţiilor sale de înfăptuire a justiţiei pe un dosar ce rezultă din activitatea sa și că, acţiunile sau inacţiunile instanţei de judecată pot fi contestate în modul prevăzut de legea procesuală penală, care statuează expres modalitatea și termenul de atac ale eventualelor încheieri sau hotărâri judecătoreşti.

Mai mult ca atât, după cum reiese din circumstanțele cauzei și din conținutul cererii de chemare în judecată, Colegiul civil conclude că reclamantul/recurentul a înaintat acțiunea împotriva lui Russ Eugeniu, în funcție de judecător, dar nicidecum împotriva lui Russ Eugeniu ca persoană fizică, or, recurentul consideră că i-a fost încălcat dreptul la apărare la finele şedinţei din 16 aprilie 2025, cînd judecătorul Russ Eugeniu a invocat că

va coordona şedinţele de judecată cu avocatul garantat de stat care operează pe dosar, în care reclamantul/recurent are calitate de inculpat. Astfel, având în vedere că, judecătorul în exercitarea atribuțiilor sale trebuie să fie independent și imparțial, nu poate, pentru pretinsele încălcări în exercitarea atribuțiilor sale, să fie atras la răspundere civilă personală pentru soluțiile pronunțate.

Corespunzător, instanța reiterează că, activitatea de înfăptuire a justiției este protejată de principiul independenței judecătorului și în conformitate cu principiile statului de drept, judecătorul nu poate fi tras la răspundere civilă pentru opiniile exprimate sau soluțiile pronunțate într-o cauză, în limitele legii.

Cu referire la argumentul privind pretinsul conflict de interese, Colegiul civil îl apreciază ca fiind nefondat de vreme ce în calitate de pârât nu figurează, însăşi, Judecătoria Orhei, ci un judecător dintr-un alt sediu decât cel care a pronunţat încheierea care face obiect al contestării.

În cele din urmă, instanța de recurs conchide că, potrivit jurisprudenței și principiilor constituționale, judecătorul beneficiază de imunitate funcțională pentru actele jurisdicționale îndeplinite în exercitarea atribuțiilor sale. Răspunderea acestuia nu poate fi angajată direct prin acțiuni civile individuale, întrucât eventualele vicii ale actului de justiție sunt supuse căilor legale de atac, nu angajării răspunderii personale a magistratului.

În consecință, acțiunea formulată împotriva lui Russ Eugeniu în funcție de judecător, în calitate de pârât, este inadmisibilă și urmează a fi respinsă ca atare.

Subsecvent, reținând că, soluția instanței de fond este una întemeiată și legală, iar argumentele recurentului sunt absolut eronate și neîntemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea contestată în speță.

Potrivit art.427 lit. a) și art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Respinge recursul declarat de Babcinețchi Oleg.

Menține încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025, prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Babcinețchi Oleg împotriva lui Russ Eugeniu, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la constatarea încălcării dreptului la apărare și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecători Natalia Costaș

Ivan Parii